

OS COXAE – KOST PÁNEVNÍ

OS COXAE – kost, je:

- vzadu kloubně
připojena ke kosti
křížové,
- vpředu je ve sponě
stydké spojena s
druhostrannou pánevní
kostí.

Vzniká tak uzavřený útvar
zvaný „pánev“.

Tj. pánev je celek tvořený:

- 2x OS COXAE
- 1x OS SACRUM
- 1x SYMPHYSIS
PUBICA

ORIENTACE OS COXAE:

- DISTÁLNĚ – velký otvor **foramen obturatum**,
- LATERÁLNĚ – kloubní jamka **acetabulum**
- DORSÁNĚ – velký záře **incisura ischiadica major**

OS COXAE vzniká srůstem tří kostí:

- OS ILIUM (kost kyčelní),
- OS ISCHII (kost sedací) a
- OS PUBIS (kost stydká).

OS COXAE – KOST PÁNEVNÍ obecně:

Obě pánevní kosti se skládají z **těla** a **periferní části**:

- OS ILIUM
 - ALA OSSIS ILII
 - CORPUS OSSIS ILII
- OS ISCHII
 - CORPUS OSSIS ISCHII
 - RAMUS OSSIS ISCHII
- OS PUBIS
 - CORPUS OSSIS PUBIS
 - RAMUS SUPERIOR OSSIS PUBIS
 - RAMUS INFERIOR OSSIS PUBIS

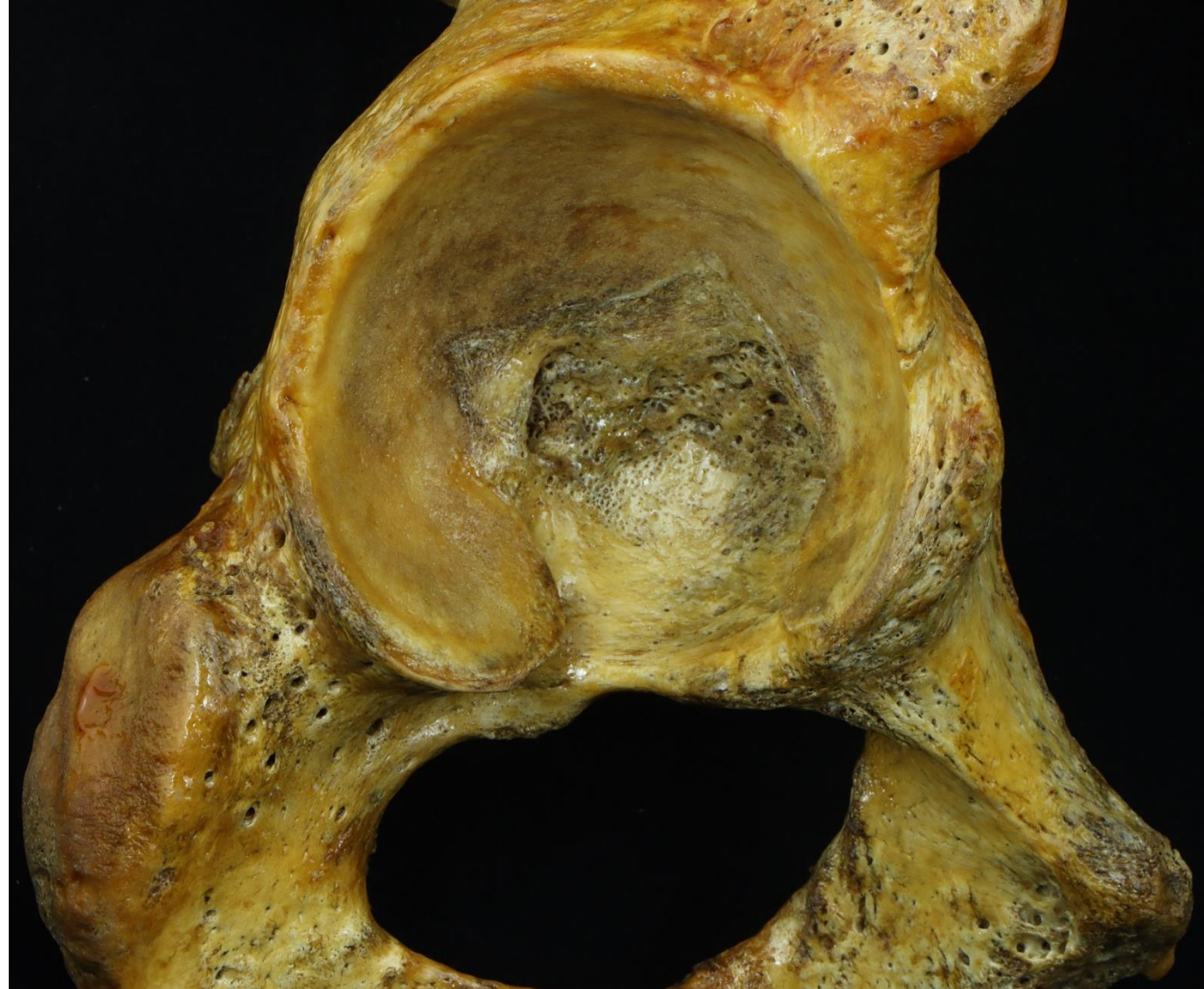
OS ISCHII et PUBIS vytvářejí dohromady:

- FORAMEN OBTURATUM
- RAMUS ISCHIOPUBICUS – obloukovité dolní ohraničení **foramen obturatum**, skládá se z
 - **ramus inferior ossis pubis et**
 - **ramus ossis ischii.**

OS COXAE – KOST PÁNEVNÍ: POPIS KLOUBNÍ JAMKY

- ACETABULUM – jamka kyčelního kloubu; na její tvorbě se účastní všechny tři složky kosti pánevní.
- LIMBUS ACETABULI – obkroužení kloubní jamky silným vazivovým prstencem, který zvětšuje kloubní povrch jamky a tak se do ní může zanořovat více než polovina hlavice **femuru**.
- FACIES LUNATA – vlastní styčná plocha kloubní na obvodu jamky; má tvar půlměsíce
- INCISURA ACETABULI – je to kaudálně neuzavřená část facies lunata.
- FOSSA ACETABULI – jedná se o nejhlubší část jamky – střed jamky, která je obklopena facies lunata; za čerstva obsahuje vazivo s tukovým polštářem.
- SULCUS SUPRAACETABULARIS – vkleslina nad okrajem **acetabula**, mezi ním a tělem kosti kyčelní.

OS ILIUM – **kost kyčelní** – tvoří větší horní část pánevní kosti.

ZEVNÍ PLOCHA

- ALA OSSIS ILII – lopatka kyčelní, nese plochu
 - FACIES GLUTEA
- CORPUS OSSIS ILII – tělo – tvoří horní část **acetabula**; kraniálně se rozšiřuje v **ala ossis ilii**

Lopatka nese tyto útvary:

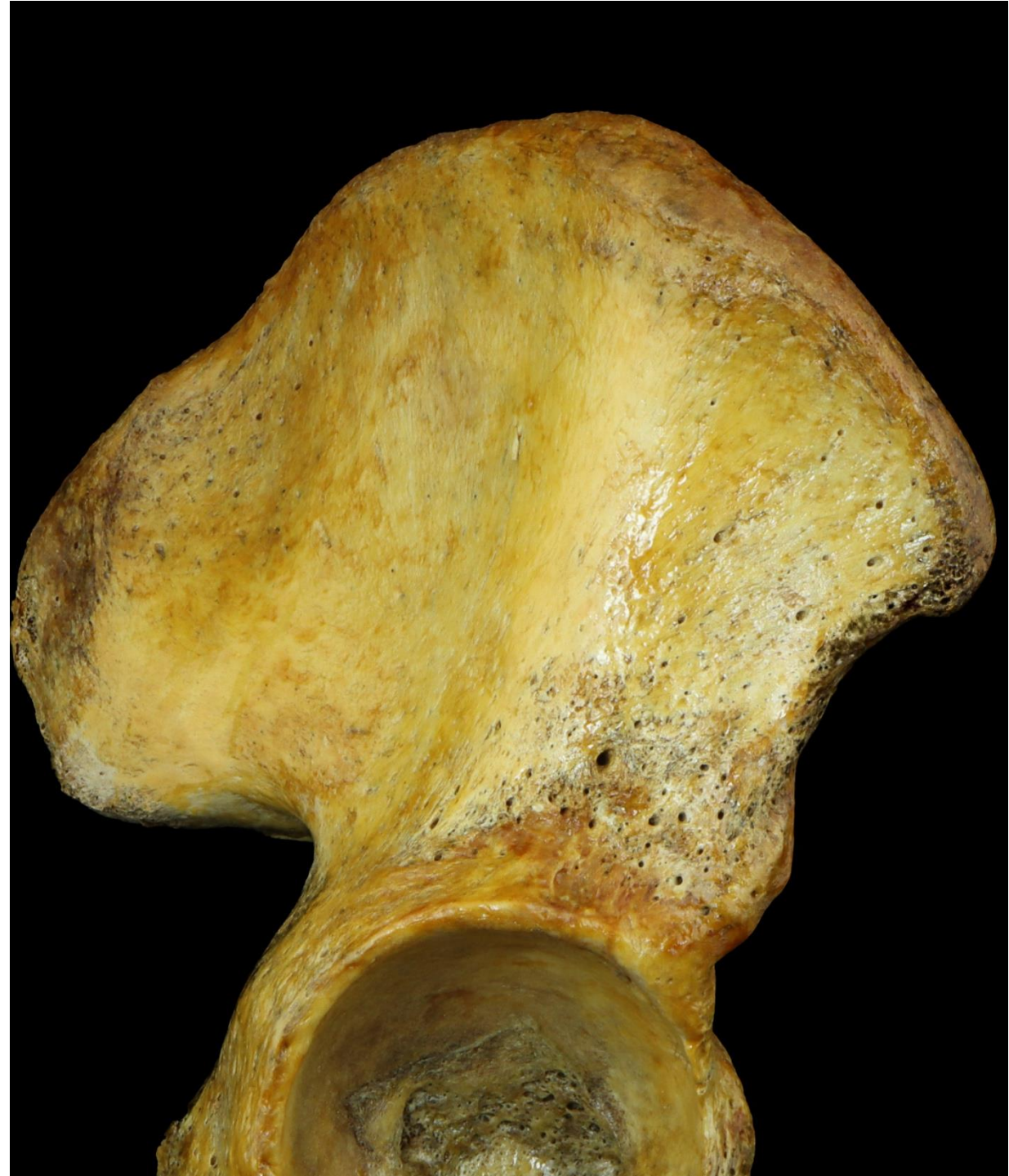
- CRISTA ILIACA – hřeben kyčelní – tj. horní okraj,

Crista iliaca se dělí na:

- LABIUM EXTERNUM – kostěná linie podél zevního okraje **crista iliaca** (místo začátku **m. obliquus externus abdominis**)

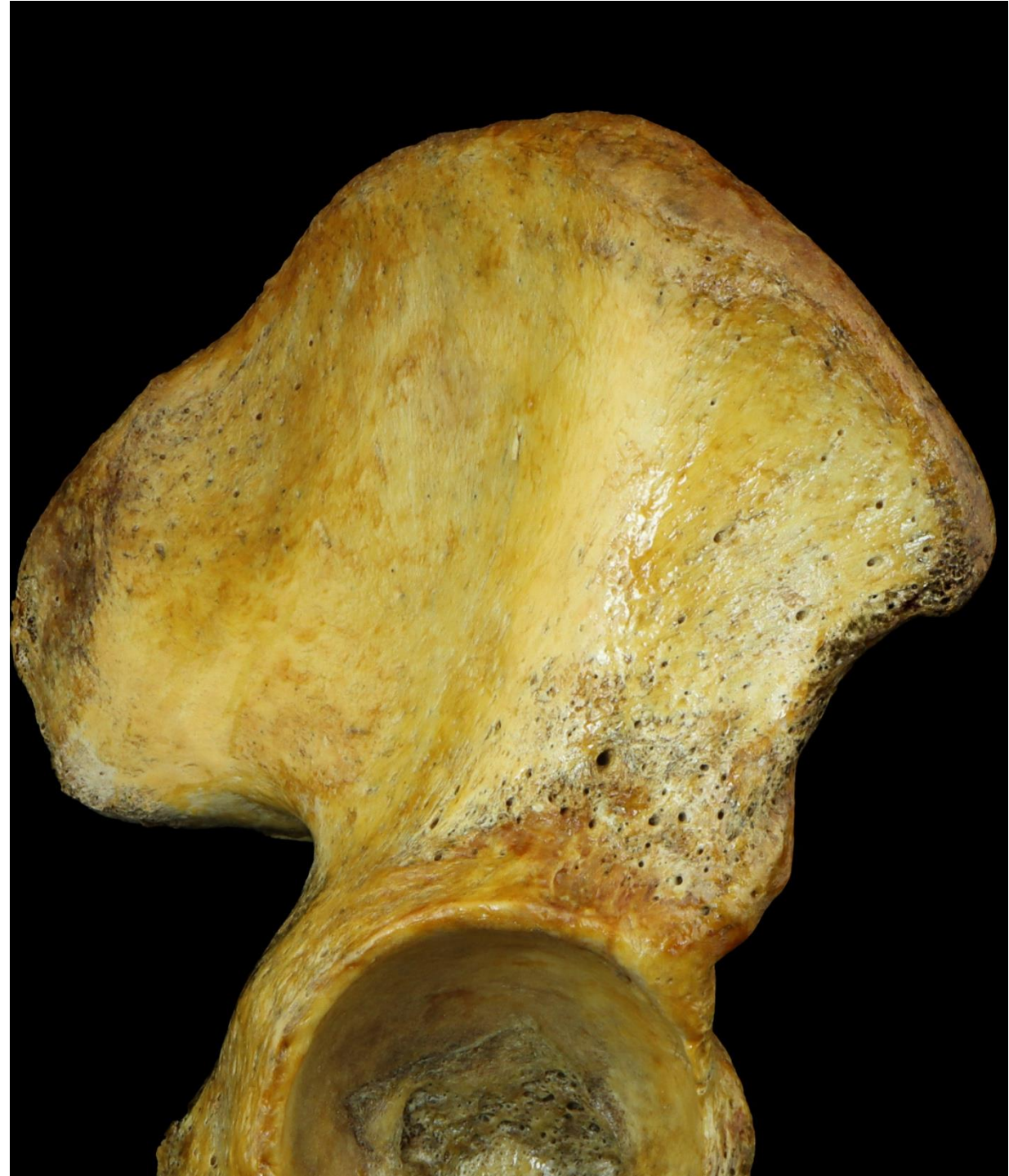
Labium externum nese vyvýšené hmatné rozšíření asi 5 cm za **spina iliaca anterior superior** které se nazývá

- TUBERCULUM ILIACUM
- LINEA INTERMEDIA – kostěná linie mezi **labium externum** a **internum cristae iliacae**
 - (místo začátku **m. obliquus internus abdominis**)
- LABIUM INTERNUM – kostěná linie podél vnitřního okraje **crista iliaca**
 - (místo začátku **m. transversus abdominis**)

Facies glutea nese následující linie:

- LINEA GLUTEA INFERIOR – linka nad **acetabulem**,
 - (začátek **m. rectus femoris**)
- LINEA GLUTEA ANTERIOR – nízká lišta cca uprostřed **facies glutea**,
 - (oddělující začátky **m. gluteus medius et minimus**)
- LINEA GLUTEA POSTERIOR – kostní linie na **facies glutea** vzadu,
 - (mezi začátky **m. gluteus maximus et medius**)

Ala ossis ilii nese dále tyto útvary:

- SPINA ILIACA ANTERIOR SUPERIOR – přední horní trn kyčelní,
- SPINA ILIACA POSTERIOR SUPERIOR – zadní horní trn kyčelní.

Kaudálně od těchto dvou trnů jsou obdobné trny:

- SPINA ILIACA ANTERIOR INFERIOR – přední dolní trn kyčelní,
- SPINA ILIACA POSTERIOR INFERIOR – zadní dolní trn kyčelní.

Os ilium přechází kaudálně:

- **vpředu** v OS PUBIS skrze útvar:
 - EMINENTIA ILIOPUBICA – mírné vyzdvižení (hrbol) na hranici **os pubis**
- **vzadu** v OS ISCHII skrze útvary:
 - INCISURA ISCHIADICA MAJOR – hluboký zářez vzadu, který se táhne až na **os ischii** a končí na trnu sedací kosti zvaném:
 - SPINA ISCHIADICA.

Mediálně **os ilium** nese:

- **FACIES SACROPELVICA** – vnitřní plocha kosti

Lopatka je vyhloubena v jámu:

- **FOSSA ILIACA**

Dorzálně leží kloubní plocha

- **FACIES AURICULARIS**, která má tvar boltce, je potažena chrupavkou a slouží pro skloubení s **os sacrum**.

Vzadu a nad je **facies auricularis** lemována drsnatinou

- **TUBEROSITAS ILIACA**, kde jsou připojena **ligamenta sacroiliaca interossea**.

Pokud bychom ve **facies auricularis** viděli trojúhelník, tak z jeho vrcholu vystupuje:

- **LINEA ARCUATA** – přechází na **os pubis** v **pecten ossis pubis**. **Liena arcuata** vymezuje rozhraní velké a malé pánve.

OS ISCHII – KOST SEDACÍ – podílí se na utváření **acetabula** a obkružuje vzadu a dole **foramen obturatum**.

Os ischii se skládá z:

- CORPUS OSSIS ISCHII – tělo, které tvoří dorzální část **acetabula**,
- RAMUS OSSIS ISCHII – rameno, které vpředu srůstá s **ramus inferior ossis pubis**.

Kost nese směrem shora dolů následující útvary:

- SPINA ISCHIADICA – trn sedací – výběžek pod **incisura ischiadica major**.
- INCISURA ISCHIADICA MINOR – menší obloukovitý zářez pod **spina ischiadica**.
- TUBER ISCHIADICUM – hrbol sedací, který se nalézá při dolním okraji **incisura ischiadica minor**.

OS PUBIS – KOST STYDKÁ;

Skládá se ze tří úseků:

- CORPUS OSSIS PUBIS – tělo uloženo při **symphysis pubica**.

Z těla kosti stydké vybíhají dvě raménka:

- RAMUS SUPERIOR – horní rameno uložené nad **foramen obturatum**, které spojuje oblast **symfýzy** s **acetabulem**, v němž se setkává s **os ilium** a **os ischii**.
 - CRISTA OBTURATORIA – dolní hrana na ramus superior ossis pubis. Jedná se o místo odstupu **ligamentum pubofemorale**.
- RAMUS INFERIOR – dolní rameno uložené pod **foramen obturatum**, které pokračuje proti kosti sedací.
 - CRISTA PHALLICA – drsný hřeben podél **ramus inferior** na něž se připojuje rameno **penisu** či **clitorisu**.

Na stydké kosti se popisují následující útvary:

- PECTEN OSSIS PUBIS – ostrý hřeben stydké kosti na kraniální straně, který je pokračováním **linea arcuata**.
- TUBERCULUM PUBICUM – ukončuje **pecten ossis pubis** a upíná se zde **ligamentum inguinale**.
- CRISTA PUBICA – drobná lišta pod **tuberculum pubicum** mediálně směřující k **symfyse**. Místo úponu **m. rectus abd.**
- FACIES SYMPHYSIALIS – drsná plocha pro **symfysu**.
- FORAMEN OBTURATUM – otvor vyplněný vazivovou membránou **membrana obturatoria**.
- SULCUS OBTURATORIUS – zářez v horní části **foramen obturatum** jímž procházejí stejnojmenný nerv a vasa.
- TUBERCULUM OBTURATORIUM ANTERIUS – malý hrbolek vyčnívající do foramen obturatum vpředu nahoře při **sulcus obturatorius**.
- TUBERCULUM OBTURATORIUM POSTERIUS – někdy vytvořený malý hrbolek za **sulcus obturatorius**.

